

- N.B. :** (1) Attempt all questions.
(2) Figures to the right indicate marks.
(3) Give reasons/Case law wherever necessary.

1. Answer the following questions in not more than two sentences each 20
- (a) Give any 4 general duties of partners.
 - (b) When does compulsory dissolution of a partnership firm become unavoidable?
 - (c) What is the remedy for the breach of warranty?
 - (d) What is the main meaning of sale on 'Sale or return' basis?
 - (e) What would be the impact of insolvency or death of a partner on the partnership firm?
 - (f) What is the 'Consideration' in a contract of guarantee?
 - (g) Define 'bailment'?
 - (h) Give various types of partners.
 - (i) Define 'agency'.
 - (j) Who is 'substituted agency'?
2. Write short notes on any 4 of the following :- 20
- (a) The rights and duties of the partners of a firm towards each other and towards third persons.
 - (b) Mode of settlement of accounts between partners of a firm.
 - (c) 'Risk prima facie passes with property.'
 - (d) Rights and duties of indemnifier.
 - (e) Qui Facit Per Alien Facit Per Se.
 - (f) Agent's Authority in an emergency.
3. Solve any two of the following situation based problems giving reasons and case-law. 12
- (a) 'X' the owner of a Bus gave it to a Travels company to maintain it for three years on a fixed annual payment. For the amount having become due as maintenance charge, the Travels Company claimed lien on the Bus.
 - (i) Can the Travels Company retain the Bus for maintenance charges due? Give reasons.
 - (ii) What is the alternative remedy available to the Travels Company?

[TURN OVER

- (b) 'A' a partner of a firm, takes a loan in the name of firm without informing the other partners and utilises the same for his personal purposes.
- Can the other partners and the firm be held liable in default of 'A' for the said repayment? Give reasons.
 - What will be the situation if 'A' sent a notice for retirement after this transaction? Discuss in necessary detail.
- (c) 'A' becomes surety to 'C' for conduct of 'B' as a manager in the Bank of 'C'. Later on 'B' and 'C' enter into a contract without the knowledge and consent of 'A' that salary of 'B' shall be raised and that 'B' shall be liable for 1/4 th of the losses on overdrafts. 'B' allows a customer to overdraw, without his authority and Bank loses a sum of money.
- Can 'C' the owner of the bank recover the loss due to act of 'B' from 'A' the surety? Give reasons.
 - Which principle /mode of discharge of a surety is applicable in this situation?
4. Answer in detail any 4 of the following :-
- Comment on the status of a minor in a partnership firm as a partner and elucidate his Liability towards the firm and third persons.
 - Distinguish between 'condition and warranty'. What are the implied conditions and implied warranties? When can breach of a condition be treated as breach of warranty?
 - What is the meaning of registration of a firm? Is it compulsory in the state of Maharashtra? What are the legal consequences of non-registration of a firm?
 - Discuss and distinguish between contract of guarantee and contract of indemnity.
 - Define 'Bailment'. Write in full on the rights and duties of a Bailor and a Bailee.
 - What are the rules of transfer of property in the goods from seller to buyer? Explain the legal position if the sale is by -
 - person not a owner
 - a joint owner
 - under voidable contract

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

एकूण गुण : १००

- सूचना : (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 (२) उजव्या बाजूचे अंक गुण दर्शवितात.
 (३) आवश्यक तेथे कारणे / केस लॉ द्या.

१. खालील प्रश्नांची जास्तीत जास्त २ वाक्यांत उत्तरे लिहा.
 - (अ) भागीदाराच्या कोणत्याही ४ सर्वसाधारण जबाबदाऱ्या/कर्तव्ये सांगा.
 - (ब) भागीदारी संस्थेची सक्तीच्या विसर्जनाची कृती केव्हा अटळ होते?
 - (क) खात्री/प्राश्वासन (वॉरंटी) भंग झाल्यास त्याबाबत उपाययोजना/दाद कोणती उपलब्ध आहे?
 - (ड) 'पसंतीची खरेदी/विक्री' (सेल ऑर रिटर्न) या प्रकारच्या व्यवहारामध्ये मध्यवर्ती महत्वाची बाब/अर्थ काय आहे?
 - (इ) भागीदाराच्या नादारीचा अथवा मृत्युचा भागीदारी संस्थेवर काय परिणाम होईल?
 - (फ) जामीन/हमीदार याच्या करारामध्ये प्रतीफल काय असते?
 - (ग) अनामत(बेलमेंट) याची व्याख्या द्या.
 - (ह) भागीदारांचे विविध प्रकार सांगा.
 - (य) प्रतिनिधित्वाची (एनन्सीची) व्याख्या द्या.
 - (र) बदललेली प्रतिनिधित्व (सबस्टीट्यूटेड एजन्सी) कोणास म्हणतात?
२. खालीलपैकी कोणतेही चारांवर लघुटिपा लिहा.
 - (अ) भागीदारी संस्थेच्या भागीदारांमध्ये एकमेकांत व त्रयस्थ असामींबरोबर असणारे हक्क व जबाबदाऱ्या.
 - (ब) भागीदारी संस्थेच्या भागीदारांमध्ये हिशेब चुकते/पूर्ण करण्याच्या रिती.
 - (क) 'मालमत्तेसोबत त्यातील जोखीम सकृतदर्शनी पुढे जाते.'
 - (ड) क्षतिपूर्ती बंध करून देण्याच्या हक्क व कर्तव्ये.
 - (इ) 'क्वी फॅसीट पर ऑलिगम फॅसिट पर से'.
 - (फ) प्रतिनिधीचे आपत्कालीन काळातील अधिकार.
३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रसंगाधारित प्रश्न कारणे व केस-लॉ देऊन सोडवा.
 - (अ) 'क्ष' या बस मालकाने आपली बस एका ट्रॅव्हल कंपनीला निश्चित वार्षिक देय रकमेवर देऊन भागीदारीसाठी ३ वर्षांकरिता दिली. सदर रकमेसाठी कंपनीने बसवर आपला कायदेशीर अधिकार (लिन) सांगितला.
 - १) सदर देय रकमेच्या वसूलीसाठी कंपनी बसचा ताबा घेऊ शकते काय? कारण?
 - २) इतर कुठली उपाययोजना कंपनीसाठी उपलब्ध आहे?

[TURN OVER]

(ब) 'अ' या भागीदारी पेढीच्या भागीदाराने इतर भागीदारांना सुचीत न करता पेढीच्या नावाने कर्ज घेतले व त्याचा स्वतःसाठी वापर केला.

- १) 'अ' याने कर्जाचा परतावा न केल्यास पेढी किंवा इतर भागीदारांवर त्याचे उत्तरदायित्व येईल काय? कारणे द्या.
- २) जर कर्ज घेतल्यानंतर 'अ' ने सदर भागीदारी संस्थेतून निवृत्तीची नोटीस दिली असती तर काय घडले असते? चर्चा करा.

(क) 'क' च्या बँकेमध्ये 'ब' यास मॅनेजरचे काम करण्याबद्दल 'अ' हा जामीन राहतो. त्यानंतर 'ब' आणि 'क' आपसात ठराव करतात 'अ' यास अंधारात ठेवून, की 'ब' याचा पगार वाढवला जाईल व ओव्हरड्राफ्टस्वर नुकसान झाल्यास १/४ नुकसान 'ब' सोसेल. 'ब' त्याचे अधिकाराबाहेर एका ग्राहकास ओव्हरड्राफ्ट खूप मोठ्या रकमेचा घेऊ देतो व बँकेस तोटा होतो.

- १) बँकेचा मालक 'क' हा जामीनदार 'अ' याजकडून 'ब' चे कृतीमुळे झालेले नुकसान वसूल करून घेऊ शकतो काय? कारणे द्या.
- २) या प्रसंगी जामीनदारांच्या जबाबदारीतून मुक्तता होण्याच्या कोणत्या तत्वाचा/रितीचा अंमल होतो?

४. खालीलपैकी कोणत्याही ४ प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहो.

- (अ) भागीदारी संस्थेमध्ये अज्ञान व्यक्तीची भागीदारी म्हणून स्थिती यावर भाष्य करा. संस्थेप्रती व त्रयस्थ असीमीप्रती त्याचे उत्तरदायित्व (लायाबिलिटी) काय आहे ते स्पष्ट करा.
- (ब) शर्त व हमी (कंडीशन व वॉरंटी) यातील फरक स्पष्ट करा. अभिप्रेत शर्ती व अभिप्रेत हमी कोणत्या? शर्तीचा भंग व हमीचा भंग आहे, असे केव्हा मानता येईल?
- (क) भागीदारी संस्थेचे नोंदणीकरण म्हणजे काय? महाराष्ट्रात ते अनिवार्य आहे काय? संस्था नोंदणीकृत न केल्याचे कायदेशीर परिणाम काय आहेत?
- (ड) हमीबंधाचा करार व क्षतीपूर्ती बंधाचा करार यातील (गॅरंटी व इंडेन्मीटी) फरक सविस्तरपणे स्पष्ट करा.
- (इ) 'अनामत' (बेलमॅटची) व्याख्या द्या. अनामत ठेवणारा व घेणारा (बेलर व बेली) यांचे अधिकार व कर्तव्य सविस्तरपणे सांगा.
- (फ) विक्रेत्याकडून खरेदीदाराकडे मालातील 'मालमत्ता' हस्तांतरीत होण्याबद्दलचे नियम सांगा. खालीलप्रकारे झालेल्या विक्रीत कायदेशीर स्थिती काय ते सांगा.
 - (१) मालक नसणाऱ्याने केलेली विक्री
 - (२) सह-मालकाने केलेली विक्री
 - (३) विक्री करार विनाअंमलपात्र करण्यासारखा असेल तर.